

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

1. 14^η Δ/ΝΣΗ Φ.Π.Α.

ΤΜΗΜΑΤΑ Α', Β'

2. 15^η Δ/ΝΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΤΜΗΜΑΤΑ Α', Β'

3. 12^η Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΤΜΗΜΑΤΑ Α', Β'

ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΦΟΡ. ΕΛΕΓΧΩΝ

Δ/ΝΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ - ΤΜΗΜΑ Β'

Αθήνα, 6.08.2009

Αρ. Πρωτ.: 1078580/6637/491/Β0014

ΠΟΛ.: 1101

Ταχ. Δ/ση : Σίνα 2-4

Ταχ. Κώδικας: 106 72 ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες : Τ. Σφελινιώτη/Αικ. Καρύδα

Μ. Σταρά

Αικ. Παπαβασιλείου

Τηλέφωνο : 210-3645.832

310-3638.389

210-3375.315

Fax : 210-3645413

e-mail : dfpa.b1@1992.syzefxis.gov.gr

ΠΡΟΣ: ΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΘΕΜΑ: Φορολογική αντιμετώπιση της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων μέχρι 10 kW_p σε κτιριακές εγκαταστάσεις κατοικιών ή πολύ μικρών επιχειρήσεων

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων» (ΦΕΚ 1079/Β/04.06.2009), με την οποία ρυθμίζεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων ισχύος μέχρι 10 kW_p για παραγωγή ενέργειας που εγχέεται στο δίκτυο, σε κτιριακές εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για κατοικία ή στέγαση πολύ μικρών επιχειρήσεων από τα πρόσωπα που ορίζονται στο άρθρο 1 της απόφασης αυτής. Ειδικότερα διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

Ι. Έννοια πολύ μικρών επιχειρήσεων

Ως πολύ μικρή επιχείρηση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 2 του Παραρτήματος της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003,

θεωρείται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

II. Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Σύμφωνα με το άρθρο 6 της κοινοποιούμενης απόφασης, η ενέργεια που παράγεται από τα ανωτέρω, μικρής ισχύος, φωτοβολταϊκά συστήματα αντιστοιχεί σε αυτή που απαιτείται για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών του κυρίου του φωτοβολταϊκού συστήματος, ενώ η έγχυσή της στο Δίκτυο εξυπηρετεί την καταγραφή της στο πλαίσιο επίτευξης των στόχων για τη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που τίθενται από το κοινοτικό δίκαιο. Κατά συνέπεια, για τον κύριο του φωτοβολταϊκού συστήματος δεν υφίστανται φορολογικές υποχρεώσεις όσον αφορά στη διάθεση της ενέργειας αυτής στο Δίκτυο.

Όσον αφορά στο φόρο προστιθέμενης αξίας, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η έγχυση της παραγόμενης ενέργειας στο Δίκτυο δε συνιστά φορολογητέα πράξη παράδοσης αγαθού, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2 και 5 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν.2859/2000), συνεπώς δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Φ.Π.Α..

Επομένως, τα πρόσωπα που σύμφωνα με το άρθρο 1 της κοινοποιούμενης απόφασης εντάσσονται στο Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων που καταρτίζεται με την ίδια απόφαση δεν καθίστανται υποκείμενα στο φόρο για τη δραστηριότητά τους αυτή και δεν έχουν τις σχετικές υποχρεώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α., όπως υποβολή δήλωσης έναρξης ή μεταβολής εργασιών στη Δ.Ο.Υ., καταβολή Φ.Π.Α. με την υποβολή δηλώσεων Φ.Π.Α., άσκηση δικαιώματος έκπτωσης φόρου εισροών κλπ., ακόμη κι αν υπόκεινται στο φόρο από άλλη αιτία.

Επισημαίνεται ότι τα αναφερόμενα στην εγκύκλιο 1006147/271/51/Β0014/Πολ.1007/15.01.2008 δεν εφαρμόζονται για τα εντασσόμενα στο Ειδικό Πρόγραμμα της κοινοποιούμενης απόφασης πρόσωπα.

Εντούτοις, τα πρόσωπα αυτά οφείλουν να κοινοποιήσουν άμεσα αντίγραφο της Σύμβασης Συμψηφισμού για φωτοβολταϊκό σύστημα που συνάπτουν στη Δ.Ο.Υ. όπου υπάγονται, για τη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής των ανωτέρω και για την αποφυγή παρερμηνειών.

III. Κ.Β.Σ.

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις που κοινοποιούνται και τα προαναφερόμενα στο κεφάλαιο I της παρούσας, ο κύριος του φωτοβολταϊκού συστήματος που εγκαθίσταται σε στέγες κατοικιών ή επαγγελματικών εγκαταστάσεων μικρών επιχειρήσεων, δεν χαρακτηρίζεται ως επιτηδευματίας για τη δραστηριότητά του αυτή και συνεπώς δεν υποχρεούται σε τήρηση βιβλίων – έκδοση στοιχείων και γενικότερα δεν υποχρεούται να εφαρμόζει τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων. (π.δ.186/1992 – ΦΕΚ 84 Α').

Η απαλλαγή αυτή αφορά:

- Το φυσικό πρόσωπο (ιδιώτη) που έχει εγκαταστήσει το φωτοβολταϊκό σύστημα ισχύος μέχρι 10 KW σε κτιριακή εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για κατοικία. Η εγκατάσταση του φωτοβολταϊκού από το εν λόγω πρόσωπο σε άλλο χώρο (π.χ. οικόπεδο, αγροτεμάχιο) προσδίδει σ' αυτόν την ιδιότητα του επιτηδευματία.

- Το φυσικό πρόσωπο που είναι ήδη επιτηδευματίας από άλλη αιτία και το εγκαθιστά στην οικία του ή στο κτίριο που στεγάζεται η επιχείρησή του εφόσον αυτή εμπίπτει στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003, με την οποία ορίζεται η έννοια των πολύ μικρών επιχειρήσεων.

- Τις ατομικές επιχειρήσεις, τα πρόσωπα της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν.2238/1994 (ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες, οι κοινωνίες αστικού δικαίου, οι αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρείες, οι συμμετοχικές ή αφανείς και οι κοινοπραξίες της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ.) και τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του ν.2238/1994 (ημεδαπές Α.Ε., οι δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι συνεταιρισμοί και οι ενώσεις τους, οι αλλοδαπές επιχειρήσεις που λειτουργούν με οποιοδήποτε τύπο εταιρείας, οι αλλοδαποί οργανισμοί που απόβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων και οι ημεδαπές ΕΠΕ) που εμπίπτουν στην πιο πάνω σύσταση περί πολύ μικρών επιχειρήσεων και εγκαθιστούν φωτοβολταϊκό σύστημα ισχύος μέχρι 10 KW στο κτίριο που στεγάζονται.

- Τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων για το φωτοβολταϊκό σύστημα ισχύος μέχρι 10 KW που εγκαθιστούν στην εγκατάσταση που στεγάζονται.

2. Οι πιο πάνω επιχειρήσεις (φυσικά ή νομικά πρόσωπα κ.λπ.) που δεν υποχρεούνται να τηρούν βιβλία για τη δραστηριότητά τους αυτή και τηρούν βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας δεν διενεργούν καμία καταχώρηση σ' αυτά. Όταν όμως τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας τότε θα πρέπει για λόγους λογιστικούς και διαχειριστικούς να διενεργούν τις δέουσες λογιστικές εγγραφές σ' αυτά με τις σχετικές πράξεις που διενεργούν (εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος, καταβολή και είσπραξη χρημάτων κ.λπ.).

3. Δεδομένου ότι, όπως προαναφέρθηκε, οι προαναφερθείσες επιχειρήσεις δεν χαρακτηρίζονται ως επιτηδευματίες, δεν έχουν υποχρέωση έκδοσης φορολογικών στοιχείων για την πώληση του ηλεκτρικού ρεύματος που διενεργούν προς τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. ή άλλο προμηθευτή.

4. Η τιμολόγηση του εν λόγω αγαθού θα πραγματοποιείται από τον αγοραστή αυτού, δηλαδή από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. ή άλλο προμηθευτή ηλεκτρικού ρεύματος ο οποίος στο εκδιδόμενο σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. γ' της παρ. 16 του άρθρου 12 Κ.Β.Σ. φορολογικό στοιχείο πώλησης ηλεκτρικού ρεύματος (ενδεικτικά λογαριασμός ή άλλο έγγραφο με το απαιτούμενο από την ανωτέρω διάταξη Κ.Β.Σ. περιεχόμενο) θα καταχωρεί αφενός την παραγόμενη από το φωτοβολταϊκό σύστημα ενέργεια και αφετέρου την ενέργεια που αυτό απορροφά από το δίκτυο ηλεκτροδότησης για ίδια κατανάλωση. Σε περίπτωση που η παραγόμενη ενέργεια είναι περισσότερη από την καταναλισκόμενη κατά περίπτωση τότε το φορολογικό στοιχείο της Δ.Ε.Η. Α.Ε. ή άλλου προμηθευτή θα περιλαμβάνει πιστωτική εγγραφή

και θα έχει τη θέση τιμολογίου αγοράς για την ενέργεια που διατίθεται από τον κύριο του φωτοβολταϊκού συστήματος.

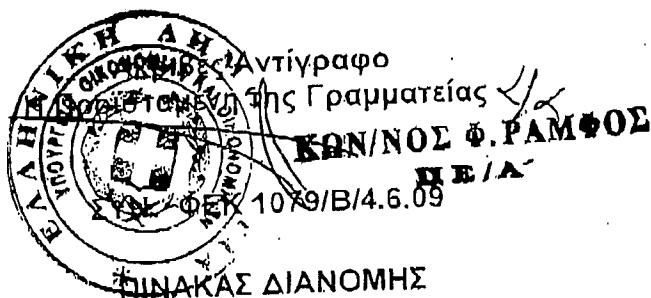
IV. Φορολογία Εισοδήματος

Σύμφωνα με το άρθρο 6 της κοινοποιούμενης απόφασης, ο κύριος του φωτοβολταϊκού συστήματος δεν έχει φορολογικές υποχρεώσεις για τη διάθεση της παραγόμενης ενέργειας στο Δίκτυο.

Για το εν λόγω θέμα σας γνωρίζουμε, ότι αυτό ρυθμίστηκε και νομοθετικά με το άρθρο 36 του ν. 3775/2009 (ΦΕΚ Α.122). Ειδικότερα, με την παράγραφο 1 προβλέπεται, ότι τα κέρδη των φυσικών προσώπων (μη επιτηδευματιών) καθώς και των πολύ μικρών επιχειρήσεων (ατομικών επιχειρήσεων, προσωπικών εταιρειών κλπ), που εμπίπτουν στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, τα οποία προέρχονται από τη διάθεση παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας προς την εταιρεία «ΔΕΗ Α.Ε.» ή άλλο προμηθευτή, μετά από την ένταξή τους στο «Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων μέχρι δέκα (10) kw», κατόπιν αποφάσεως των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 14 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ Β Α'), απαλλάσσονται της φορολογίας.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται, ότι η απαλλαγή των πολύ μικρών επιχειρήσεων που λειτουργούν με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, ΕΠΕ, δημόσιας, δημοτικής επιχείρησης ή συνεταιρισμού παρέχεται με την προϋπόθεση ότι τα υπόψη κέρδη εμφανίζονται σε ειδικό λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού. Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής τους, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ.4 του άρθρου 106 του ΚΦΕ, κατά το μέρος που διανέμονται κάθε φορά.

Ο Γενικός Γραμματέας
Αθανάσιος Σκορδάς

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Αποδέκτες Πίνακα Β', εκτός του αριθ. 2 αυτού
2. Οικονομικές Επιθεωρήσεις

3. Κεντρική Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) & Περιφερειακές Διευθύνσεις ΥΠ.Ε.Ε.

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες Πίνακα Η', εκτός των αριθ. 8, 9 και 10 αυτού
2. Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.)
3. Σύνδεσμο Εταιριών Φωτοβολταϊκών
Κασταλίας 6, Τ.Κ. 113 63 Αθήνα

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υφυπουργού κ. Αντώνη Μπέζα
2. Γραφείο Γεν. Γραμματέα κ. Νικ. Ανδριανόπουλου
3. Γραφεία κ.κ. Γενικών Διευθυντών
4. Όλες τις Φορολογικές Διευθύνσεις - Τμήματα και Ανεξάρτητα Γραφεία
ιδίου Υπουργείου
5. Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
6. Γραφείο Επικοινωνίας και Πληροφόρησης Πολιτών
7. 12^η Δ/ση Φορολογίας Εισοδήματος (20)
8. 15^η Δ/ση Βιβλίων και Στοιχείων (20)
9. Δ/ση Μητρώου (20)
10. 14^η Δ/ση Φ.Π.Α. - Γραφείο Προϊσταμένου Δ/σης
- Τμήματα Β' (20), Α' (10), Γ' (2)